

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร” ครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Research Method) ที่มุ่งเน้นการค้นคว้าและหาความสัมพันธ์ระหว่างสองหรือมากกว่าสองตัวแปรขึ้นไป เพื่อหวังใช้ในการพยากรณ์ มีการจัดกระทำกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว^๑ เพื่อศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนวิจัยดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร” ครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มประชากร คือ นักเรียนที่มีบัญชีรายชื่อศึกษาในโรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ

---

^๑ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘.), หน้า ๒๑.

กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา ๒๕๕๗ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๓๗ คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๒๕ คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๘ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๙๐ คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดและชนิดปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลนักเรียน ประกอบด้วย เพศ และชั้นเรียน

ตอนที่ ๒ ข้อมูลที่ใช้ศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยวิธีของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบประมาณค่ามาตรฐานอันดับเชิงคุณภาพ (Rating Scale) ชนิด ๖ อันดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ตามลำดับ^๒

คำถามมีทั้งสิ้น ๓๔ ข้อ สำหรับใช้ศึกษาปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตร แบ่งเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านภูมิคุ้มกันในการคบมิตรมีจำนวน ๑๐ ข้อ ด้านทัศนคติต่อเพื่อนที่ไม่ดีมีจำนวน ๑๒ ข้อ และ ด้านความสามารถในการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่ไม่ดี มีจำนวน ๑๒ ข้อ

แบบสอบถามที่ใช้ศึกษาภูมิคุ้มกันในการคบมิตรจำนวน ๑๐ ข้อ เป็นคำถามทางบวก คือ ข้อที่ ๑, ๒, ๔, ๕ และ ๙ ส่วนข้อที่เป็นคำถามทางลบ คือ ข้อที่ ๓ และ ๖

แบบสอบถามที่ใช้ศึกษาทัศนคติต่อเพื่อนที่ไม่ดี จำนวน ๑๒ ข้อ เป็นคำถามทางบวก คือ ข้อที่ ๕, ๖, ๗ และ ๑๒ ส่วนข้อที่เป็นคำถามทางลบ คือ ข้อที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๘, ๙, ๑๐ และ ๑๑

แบบสอบถามที่ใช้ศึกษาความสามารถในการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่ไม่ดี จำนวน ๑๒ ข้อ เป็นคำถามทางบวก คือ ข้อที่ ๕, ๖, ๗, ๙, ๑๑ และ ๑๒ ส่วนข้อที่เป็นคำถามทางลบ คือ ข้อที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๘ และ ๑๐

ตอนที่ ๓ ใช้เก็บรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติสมาธิภาวนาของนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

^๒ สมชัย วงษ์คณะ และทวนทอง เขาวีรดิพงษ์, เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๕๑), หน้า ๒๒๙

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยกัลยาณมิตร ๔ ที่มีผลต่อการตัดสินใจคบมิตรของนักเรียนโดยได้กำหนดขั้นตอนสร้าง ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาค้นคว้าเอกสารหลักฐานจากพระไตรปิฎก พระคัมภีร์ อรรถกถา ฎีกา หนังสือเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม

๒. นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาวิเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และใช้เป็นข้อมูลสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

๑. นำแบบสอบถาม (ฉบับร่าง) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และความชัดเจนของคำถามและนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

๒. นำร่างแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปตรวจสอบความเรียบร้อยและนำเสนอแบบสอบถามนั้นต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความชัดเจนของเนื้อหา การใช้ภาษา และความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

๓. นำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ^๓

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่ + ๑ = แน่ใจว่าสอดคล้อง

๐ = ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

- ๑ = ไม่สอดคล้อง

ผู้วิจัยได้เลือกคำถามที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๕๐ ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมด ๓๔ ข้อ

^๓ อีระศักดิ์ อุณารมณเลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๙) , หน้า ๖๕.

๔. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาแก้ไขและปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนที่จะนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขออนุมัติใช้เป็นเก็บรวบรวมข้อมูล

๕. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วมาทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นกับกลุ่มนักเรียนซึ่งไม่ใช่กลุ่มเดียวกับที่ศึกษาจำนวน ๓๐ คน โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach - Coefficient)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum Q_i}{Q} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อคำถาม

s_i^2 = ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถาม

s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นครั้งนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๗๔ ผู้วิจัยจึงได้นำไปจัดทำสำเนาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ทำหนังสือขออนุมัติเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย

๒. ขี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยต่อกลุ่มตัวอย่าง และขออนุญาตแจกแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง

๓. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามก่อนที่จะนำไปลงรหัสข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและลงรหัสข้อมูลเสร็จแล้วจึงได้ทำการประมวลผลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน ได้แก่ เพศ และชั้นเรียน โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยสถิติการแจกแจงที่ชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent) และสถิติการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย^๔

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้

๑) สูตรหาค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

โดยที่ P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

๒) สูตรหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

โดยที่ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

๓) สูตรหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

โดยที่ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

---

^๔ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘.), หน้า ๖๙-๙๒.

สถิติทดสอบสมมติฐาน สถิติการแจกแจงทีชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent) และสถิติหาค่าสัมสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

๑) สูตร สถิติการแจกแจงทีชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent)

$$t = \frac{x_1 - x_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

โดยที่ t = ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution

$\bar{x}_1$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๑

$\bar{x}_2$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๒

N_1 = จำนวนในกลุ่มที่ ๑

N_2 = จำนวนในกลุ่มที่ ๒

S_1^2 = คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มที่ ๑

S_2^2 = คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มที่ ๒

๒) สูตร สถิติการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)

$$r_{XY} = \frac{\sum Z_x Z_y}{N}$$

โดยที่ r_{XY} = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

Z_x, Z_y = คะแนนมาตรฐานตัวแปร X และตัวแปร Y

N = จำนวนคนหรือจำนวนแหล่ง